

KOMENTÁŘ

14. 6. 2021

Obyvatelstvo v Moravskoslezském kraji v 1. čtvrtletí 2021

V 1. čtvrtletí 2021 poklesl počet obyvatel v Moravskoslezském kraji o další cca 2,3 tisíce. Na tomto úbytku se podílela výhradně přirozená měna obyvatelstva, resp. rekordně vysoký počet zemřelých. Ve srovnání s předcházejícími roky se snížil počet vystěhovalých na necelé 2,0 tisíce osob a po mnoha letech tak byl nižší než počet přistěhovalých. Výsledná záporná salda (přirozené i celkové) zůstala v rámci celého Česka největší. Nouzový stav a s ním spojená omezení se odrazil v nízkém počtu uzavřených manželství.

K 31. 3. 2021 žilo na území Moravskoslezského kraje **1 190 516 obyvatel**, z toho 51,0 % žen. V porovnání s předchozími čtvrtletími nenastala změna v tendenci úbytku obyvatel Moravskoslezského kraje. Nově se však populace snížila pouze vlivem přirozené měny, neboť přírůstek stěhování vykázal po mnoha letech kladnou hodnotu. Pokles počtu obyvatel proti předchozímu čtvrtletí zaznamenaly všechny okresy Moravskoslezského kraje. Pouze ve dvou krajích Česka, ve Středočeském kraji a v Praze, se zvýšil počet obyvatel. Populace celé republiky se v průběhu letošního prvního čtvrtletí snížila, úbytek obyvatel činil 7 297 osob.

Tab. 1 Počet obyvatel v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. čtvrtletí 2021
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Stav na počátku období			Střední stav			Stav ke konci období		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	1 192 834	584 073	608 761	1 191 521	583 318	608 203	1 190 516	582 762	607 754
Bruntál	90 971	45 001	45 970	90 834	44 930	45 904	90 714	44 866	45 848
Frydek-Místek	214 587	105 788	108 799	214 538	105 728	108 810	214 517	105 684	108 833
Karviná	242 779	118 488	124 291	242 294	118 196	124 098	241 919	117 970	123 949
Nový Jičín	151 398	74 646	76 752	151 332	74 636	76 696	151 330	74 656	76 674
Opava	175 777	86 074	89 703	175 639	85 981	89 658	175 570	85 933	89 637
Ostrava-město	317 322	154 076	163 246	316 884	153 847	163 037	316 466	153 653	162 813

V Moravskoslezském kraji se v prvním čtvrtletí roku 2021 **živě narodilo** 2 954 dětí, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2020 bylo o 205 více. Nejvíce dětí se při přepočtu na 1 000 obyvatel narodilo v okrese Nový Jičín (10,5 ‰), nejméně pak v okresech Bruntál (8,5 ‰) a Karviná (9,2 ‰). Celkem 1 395 dětí bylo prvorozených (47,2 % všech živě narozených dětí), 1 080 druhorozených (36,6 %) a 479 dětí bylo pro matku již jako třetí či další dítě (16,2 %). Mimo manželství se v prvním čtvrtletí 2021 narodilo 1 507 dětí, tedy 51,0 % z živě narozených (v celém Česku to bylo 48,8 %). Nejvyšší podíl narozených mimo manželství byl již tradičně zaznamenán v okrese Bruntál (69,4 %), což bylo vůbec nejvíce mezi všemi okresy Česka. Naopak v okrese Frydek-Místek činila hodnota tohoto podílu pouze 42,4 %.

KOMENTÁŘ

V lednu až březnu tohoto roku **zemřelo** v Moravskoslezském kraji podle předběžných výsledků 5 333 osob, což bylo o 1 589 osob (o 42,4 %) více než ve stejném období roku 2020. V relativním vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel středního stavu 18,2 osoby. Vyšší úmrtnost byla zaznamenána v okresech Karviná (20,7 ‰) a Bruntál (20,4 ‰). Stejnou hodnotu jako celorepublikový průměr (17,6 ‰) zaznamenal okres Nový Jičín. Ostatní okresy se nacházely pod touto hodnotou – Frýdek-Místek (17,3 ‰), Ostrava-město (17,1 ‰) a Opava (17,0 ‰). V celkovém úhrnu zemřelo 2 893 mužů a 2 440 žen. Přes 70 % zemřelých bylo ve věku 70 a více let. Během svého prvního roku života zemřelo v kraji celkem 6 dětí, což odpovídalo hodnotě kojenecké úmrtnosti na úrovni 2,0 ‰, která tak byla nižší než republikový průměr (2,1 ‰). Naopak novorozenecká úmrtnost (1,7 ‰) celorepublikovou úroveň (1,2 ‰) přesahovala.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. čtvrtletí 2021
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek/úbytek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek/úbytek stěhováním	Celkový přírůstek/úbytek
Absolutní údaje									
Kraj celkem	364	545	2 954	5 333	-2 379	2 013	1 952	61	-2 318
Bruntál	21	42	229	456	-227	311	341	-30	-257
Frýdek-Místek	65	110	523	916	-393	847	524	323	-70
Karviná	98	116	549	1 234	-685	848	1 023	-175	-860
Nový Jičín	48	66	390	655	-265	610	413	197	-68
Opava	40	77	449	736	-287	581	501	80	-207
Ostrava-město	92	134	814	1 336	-522	1 284	1 618	-334	-856
Relativní údaje (na 1 000 obyvatel středního stavu)									
Kraj celkem	1,2	1,9	10,1	18,2	-8,1	6,9	6,6	0,2	-7,9
Bruntál	0,9	1,9	10,2	20,4	-10,1	13,9	15,2	-1,3	-11,5
Frýdek-Místek	1,2	2,1	9,9	17,3	-7,4	16,0	9,9	6,1	-1,3
Karviná	1,6	1,9	9,2	20,7	-11,5	14,2	17,1	-2,9	-14,4
Nový Jičín	1,3	1,8	10,5	17,6	-7,1	16,3	11,1	5,3	-1,8
Opava	0,9	1,8	10,4	17,0	-6,6	13,4	11,6	1,8	-4,8
Ostrava-město	1,2	1,7	10,4	17,1	-6,7	16,4	20,7	-4,3	-11,0

Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých činil v absolutním vyjádření -2 379 osob, v relativním -8,1 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu. Absolutně byla tato hodnota nejvyšší mezi všemi kraji v Česku, v relativním vyjádření dopadlo hůře šest krajů s maximem -19,0 % v Karlovarském kraji. V žádném z okresů Moravskoslezského kraje nedosáhl přirozený přírůstek kladných hodnot. Nejméně obyvatel ubylo přirozenou měnou v absolutním vyjádření v okrese Bruntál (-227 osob) a při přepočtu na 1 000 obyvatel v okrese Opava (-6,6 ‰).

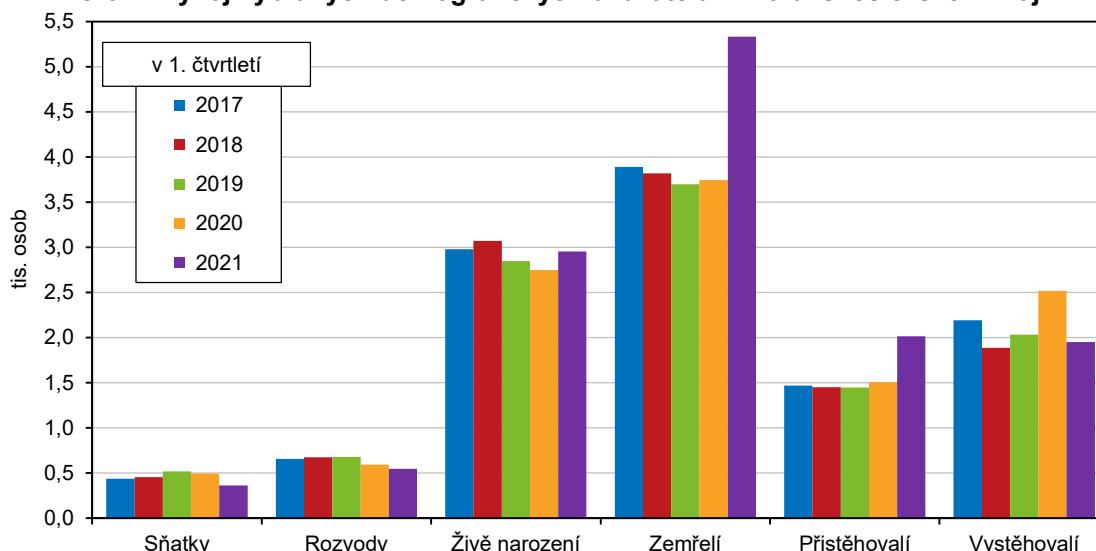
Do Moravskoslezského kraje se v prvním čtvrtletí roku 2021 **přistěhovalo** 2 013 osob, což bylo o 504 osob více než za stejné období roku 2020. Z ostatních krajů Česka se přistěhovalo 977 osob (48,5 % přistěhovalých) a 1 036 osob ze zahraničí (51,5 % přistěhovalých). Mezi přistěhovalými převažovali muži (55,7 %). Nejvíce obyvatel se přistěhovalo do okresu Ostrava-

KOMENTÁŘ

město (1 284 osob), a to i relativně (16,4 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu). Nejmenší relativní přírůstek byl zaznamenán v okrese Opava, do kterého se přistěhovalo 13,4 osoby na 1 000 obyvatel.

Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo** 1 952 osob (o 565 osob méně než v 1. čtvrtletí 2020). Do ostatních krajů České republiky se vystěhovalo 1 593 osob (81,6 % vystěhovalých) a 359 osob se odstěhovalo do zahraničí (18,4 % vystěhovalých). Rovněž mezi vystěhovalými převažovali s 54,6 % muži. Nejvíce osob se vystěhovalo z okresů Ostrava-město a Karviná, při přepočtu na 1 000 obyvatel se k těmto dvěma okresům blížil okres Bruntál.

Graf 1 Vývoj vybraných demografických ukazatelů v Moravskoslezském kraji

Tři okresy vykázaly kladný přírůstek obyvatel stěhováním – Frýdek-Místek (+323 osob, tj. 6,1 ‰), Nový Jičín (+197 osob, tj. 5,3 ‰) a Opava (+80 osob, tj. 1,6 ‰). Úbytek stěhováním byl výrazný zejména v okresech Ostrava (–334 osob, tj. –4,3 ‰) a Karviná (–175 osob, tj. –2,9 ‰).

Přestože migrační saldo dosáhlo po mnoha letech kladné hodnoty (+61 osob), vysoká hodnota přirozeného úbytku (–2 379 osob) zapříčinila, že celkový úbytek obyvatel v absolutním vyjádření byl nejvyšší mezi všemi kraji Česka (–2 318 osob). V relativním vyjádření dopadly hůře než Moravskoslezský kraj (–7,9 ‰) tři kraje: Karlovarský (–16,9 ‰), Královéhradecký (–10,2 ‰), a Ústecký (–8,9 ‰).

V prvním čtvrtletí roku 2021 bylo uzavřeno 364 **manželství**, tedy o 131 méně než ve stejném období předchozího roku. K nižšímu počtu sňatků přispěl zejména nouzový stav, v jehož průběhu byla možnost uzavření manželství omezena epidemickými opatřeními. Za stejné období bylo **rozvedeno** 545 manželství, v 322 případech (59,1 % z úhrnu rozvedených manželství) to byla manželství s nezletilými dětmi. Návrh na rozvod podávali manželé převážně společně (55,4 % z úhrnu rozvedených manželství), popř. se jednalo o návrh ženy (29,5 %

KOMENTÁŘ

z úhrnu rozvedených manželství). Rovněž počet rozvodů, které nabyly právní moci do konce března letošního roku, byl meziročně o 49 nižší.

Kontakt:

Patrik Szabo

Krajská správa ČSÚ v Ostravě

Tel.: 595 131 220

E-mail: patrik.szabo@czso.cz